

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy Mgr. Aleše Roztočila a soudců JUDr. Jiřího Pally a Mgr. Petry Weissové v právní věci žalobce: **BLESK Servis s.r.o.**, IČO: 276 07 429, se sídlem J. Mařánka 1163, Milevsko, zast. Mgr. Vladislavem Jirkou, Ph.D., advokátem, se sídlem Václavské náměstí 807/64, Praha 1, proti žalovanému: **Ministerstvo práce a sociálních věcí**, se sídlem Na Poříčním právu 1/376, Praha 2, o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 1. 7. 2021, č. j. MPSV-2021/89976-421/1, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Krajského soudu v Českých Budějovicích ze dne 26. 9. 2022, č. j. 57 Ad 1/2021-71,

t a k t o :

- I. Kasační stížnost **s e z a m í t á .**
- II. Žádný z účastníků **n e m á** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.

O d ů v o d n ě n í :

I. Shrnutí předcházejícího řízení

[1] Žalovaný shora označeným rozhodnutím zamítl odvolání žalobce a potvrdil rozhodnutí Úřadu práce ČR, Krajské pobočky v Českých Budějovicích ze dne 22. 4. 2021, č. j. PIA-T-87/2021. Rozhodnutím úřadu práce nebyl žalobci podle ustanovení § 78a odst. 3, 6, 7, 8 písm. c) a 8 písm. e) zákona č. 435/2004 Sb., o zaměstnanosti, poskytnut příspěvek na podporu zaměstnávání osob se zdravotním postižením na chráněném trhu práce za první čtvrtletí roku 2020 a) ve výši 4.576,50 Kč podle § 78a odst. 2 zákona o zaměstnanosti a b) ve výši 11.223,50 Kč podle § 78a odst. 3 zákona o zaměstnanosti, celkem ve výši 15.800 Kč. Důvodem bylo, že zaměstnankyně, na jejíž zaměstnávání žalobce příspěvek požadoval, byla v rozhodném období poživatelkou starobního důchodu, a byl tak naplněn důvod pro neposkytnutí příspěvku dle § 78a odst. 7 písm. b) zákona o zaměstnanosti.

[2] Žalobce podal proti rozhodnutí žalovaného žalobu, v níž namítl nezákonnost rozhodnutí žalovaného. Potvrzením České správy sociálního zabezpečení bylo postaveno na jisto, že zaměstnankyně M. P. (dále též „M.P.“) nebyla v období 1. čtvrtletí 2020 poživatelkou starobního důchodu. Touto se stala až rozhodnutím ze dne 9. 7. 2020, tedy po relevantním období. Navíc i invalidní důchod, následně transformovaný na důchod starobní, byl paní M.P. přiznán až rozhodnutím ze dne 30. 4. 2020. Jmenovaná zaměstnankyně byla podle posudku Pražské správy sociálního zabezpečení ze dne 21. 2. 2020 ode dne 4. 7. 2019 invalidní ve II. stupni. Byly tedy splněny podmínky pro poskytnutí příspěvku na podporu zaměstnávání osob se zdravotním postižením. I když platná právní úprava umožňuje přiznat důchod se zpětnými účinky, neznamená to, že v důsledku takového rozhodnutí by zaměstnavatel přestal splňovat podmínky na poskytnutí příspěvku. Takový výklad by zasahoval do principu právní jistoty a zásady legitimního očekávání zaměstnavatele a jako takový je zcela nepřipustný. Dne 15. 3. 2020 zaměstnankyně M.P. nebyla poživatelkou invalidního důchodu. Nebylo tedy nic, co by mohlo být na starobní důchod v okamžiku dosažení 65 let transformováno. Ve věci navíc není rozhodné, kdy byl zaměstnankyni invalidní důchod přiznán. Rozhodné je, že se jedná o osobu již ode dne 4. 7. 2019 uznanou za osobu se zdravotním postižením v požadovaném stupni, což je v posuzované věci bezpečně prokázáno.

[3] Krajský soud v Českých Budějovicích nadepsaným rozsudkem žalobu zamítl. Jestliže bylo pravomocným rozhodnutím ze dne 9. 7. 2020 invalidní důchod zaměstnankyně žalobce transformován na důchod starobní, a to ode dne 15. 3. 2020, tedy od data, kdy dovršila věk 65 let v souladu s § 61a odst. 1 zákona č. 155/1995 Sb., o důchodovém pojištění, nejsou námitky žalobce důvodné. Příspěvek nebyl poskytnut v souladu s § 78a odst. 7 písm. b) zákona o zaměstnanosti na zaměstnance, který je osobou se zdravotním postižením za kalendářní čtvrtletí, ve kterém byl tento zaměstnanec poživatelkou starobního důchodu. Žalobce nemohl legitimně očekávat, že příspěvek na zaměstnankyni bude poskytnut, jestliže již ve výzvě ze dne 6. 5. 2020 byl žalobce upozorněn na to, že M. P. dosáhla v prvním čtvrtletí 2020 věku nároku na starobní důchod, a proto je nutné doložit, že po celé první čtvrtletí 2020 nebyla poživatelkou starobního důchodu. V daném případě byl správní orgán vázán rozhodnutím Pražské správy sociálního zabezpečení o vzniku invalidity a rovněž o vzniku nároku na starobní důchod.

[4] V rozhodném období, za které žalobce požadoval příspěvek na podporu osob se zdravotním postižením, M. P. byla poživatelkou starobního důchodu, přičemž není rozhodné, kdy jí starobní důchod byl přiznán. Rozhodná je skutečnost, od jakého data poživatelkou starobního důchodu uvedená zaměstnankyně byla. Rozhodnutí ze dne 9. 7. 2020, kterým byl invalidní důchod zaměstnankyně transformován na důchod starobní, je nutno považovat za rozhodnutí, které působí *ex tunc*. Tímto rozhodnutím došlo k autoritativnímu zjištění a potvrzení již existující skutečnosti. Zcela příléhavý je odkaz žalovaného na rozhodnutí NSS č. j. 10 Ads 269/2016-41, kdy došlo k přiznání invalidního důchodu zpětně a rovněž nebylo rozhodné, kdy zaměstnanec obdržel tyto dávky, nýbrž že nároky na obě dávky se časově překrývaly. Dle důvodové zprávy k zákonu úprava má zabránit duplicitnímu poskytování prostředků z obou systémů. Jestliže tedy M. P. byla poživatelkou starobního důchodu, správně nebyl žalobci poskytnut příspěvek na podporování osob se zdravotním postižením v souladu s § 78a odst. 7 písm. b) zákona o zaměstnanosti.

II. Obsah kasační stížnosti a vyjádření žalovaného

[5] Žalobce (dále též „stěžovatel“) napadl rozsudek krajského soudu kasační stížností. Namítl jeho nepřezkoumatelnost, neboť krajský soud pominul argumentaci stěžovatele poukazující na odlišnost posuzované věci od případu souběhu nároku na invalidní důchod a podpory v nezaměstnanosti, což byl případ v žalovaném zmiňovaném rozhodnutí NSS č. j. 10 Ads 269/2016-41. Krajský soud se s touto argumentací stěžovatele nijak nevypořádal, toliko sám zhodnotil odkaz žalovaného na citované rozhodnutí.

[6] Závěr krajského soudu, že v posuzované věci byla naplněna vylučující podmínka pro poskytnutí příspěvku podle § 78a odst. 7 písm. b) zákona o zaměstnanosti, je nesprávný. Ze správního spisu naopak vyplývá, že stěžovatel podmínky pro poskytnutí příspěvku za rozhodné období splnil a jejich splnění řádně doložil, přičemž k naplnění vylučující podmínky dle § 78a odst. 7 písm. b) zákona o zaměstnanosti nedošlo. M. P. totiž nebyla v rozhodné době poživatelkou starobního důchodu. Tou se stala až následně v důsledku řetězce následně vydaných správních rozhodnutí. Vylučující podmínku dle citovaného ustanovení nelze extenzivně vykládat tak, že příspěvek se neposkytuje na zaměstnance, který v rozhodném období poživatelkou starobního důchodu nebyl, a to jen s odůvodněním, že mu byl starobní důchod dodatečně přiznán. I když platná právní úprava umožňuje pojištěnci přiznat nejprve invalidní a pak i starobní důchod i se zpětnými účinky, nelze tuto skutečnost vykládat tak extenzivně, že v důsledku takového rozhodnutí by zaměstnavatel u zaměstnankyně M.P., která v rozhodné době nebyla poživatelkou starobního důchodu, již splněné podmínky pro poskytnutí příspěvku splňovat přestal. Posouzení této otázky ze strany správních orgánů a krajského soudu zasahuje do principu právní jistoty a zásady legitimního očekávání zaměstnavatele. Judikatura správních soudů sice uznává u rozhodnutí v důchodových věcech zpětné účinky takových rozhodnutí, avšak vždy zdůrazňuje, že pokud by u jiných subjektů mělo v důsledku mimořádného přiznání zpětných účinků dojít k zásahu do jejich právní sféry, nelze k těmto zpětným účinkům přihlížet.

[7] Nelze souhlasit s konstatováním krajského soudu, že rozhodnutí správních orgánů pro stěžovatele nebyla překvapivá. Jen těžko lze klást k tíži stěžovatele, že v situaci, kdy vůbec nebyl informován, že by dotčená zaměstnankyně měla být žadatelkou o přiznání starobního důchodu, sám nezkoumal naplnění podmínek pro přiznání starobního důchodu. Zaměstnavatel nemá prostředky, jak by splnění těchto podmínek mohl ověřit. Legitimní očekávání stěžovatele spočívá v tom, že na politiku státu na úseku zaměstnanosti osob se zdravotním postižením přistoupil, stát mu však neposkytnutím příslušného příspěvku odmítl kompenzovat zvýšené náklady na zaměstnání M. P. v důsledku extenzivního výkladu podmínek pro poskytování příspěvku. Není rozhodné, zda se stěžovatelem až v době, kdy zvýšené náklady na zaměstnávání dotčené zaměstnankyně vynaložil, bylo ze strany úřadu práce komunikováno o otázce dosažení požadovaného věku zaměstnankyně pro přiznání starobního důchodu. Krajský soud dále přejal nesprávné závěry správních orgánů o transformaci důchodu podle § 61a odst. 1 zákona o důchodovém pojištění. Zaměstnankyně nebyla k 15. 3. 2020 poživatelkou invalidního důchodu, a proto se její invalidní důchod nemohl transformovat na důchod starobní. Nepříléhavé je také srovnání krajského soudu, že v případě přistoupení na právní názor stěžovatele, by nebyla splněna ani podmínka, že příslušná zaměstnankyně pobírala invalidní důchod. Krajský soud při této

úvaze nezohlednil, že M.P. splňuje podmínku stanovenou v § 78a zákona o zaměstnanosti pro poskytování příspěvku nikoli z důvodu, že by v rozhodném období byla poživatelkou invalidního důchodu, ale proto, že již v rozhodném období byla uznána invalidní v druhém stupni.

[8] Žalovaný ve vyjádření ke kasační stížnosti uvedl, že v období 1. čtvrtletí roku 2020 sice M. P. zatím nebyl starobní důchod přiznán, ale k jeho přiznání došlo zpětně, neboť důchodového věku dosáhla dne 15. 3. 2020, tedy ještě v období 1. čtvrtletí 2020. Tento výklad není extenzivní, ale zcela odpovídající znění zákona a dané situaci. Smyslem příspěvku na podporu zaměstnávání osob se zdravotním postižením není finanční podpora podnikatelských subjektů. Představuje prostředek a motivaci k zaměstnávání osob se zdravotním postižením. Podpora zaměstnávání těchto osob se nevztahuje na ty osoby, které jsou již ze strany státu zajištěny starobním důchodem, neboť u nich pozbývá smyslu, aby úřad práce příspěvkem podporoval jejich zaměstnávání. Za daného skutkového stavu stěžovatel nemohl legitimně očekávat, že mu bude přiznán příspěvek na zaměstnankyni, o níž věděl, že je osobou invalidní ve druhém stupni, že uplatnila žádost o přiznání invalidního důchodu a že v předmětném období dosáhne důchodového věku. Závěry rozsudku NSS č. j. 10 Ads 269/2016-41 jsou přílehlavé na posuzovanou věc. Úřad práce při poskytování příspěvku podle § 78a zákona o zaměstnanosti není vázán jen zákonem o zaměstnanosti, ale při vynakládání finančních prostředků ze státního rozpočtu musí postupovat hospodárně, účelně a efektivně. Je jen na žadateli o příspěvek, aby splnění požadovaných podmínek pro poskytnutí příspěvku podle § 78a zákona o zaměstnanosti úřadu práce doložil způsobem nepřipouštějícím žádné pochybnosti, k čemuž však v případě stěžovatele nedošlo.

III. Posouzení kasační stížnosti

[9] Nejvyšší správní soud nejprve posoudil zákonné náležitosti kasační stížnosti a konstatoval, že byla podána včas, osobou oprávněnou, proti rozhodnutí, proti němuž je kasační stížnost ve smyslu § 102 s. ř. s. přípustná, a stěžovatel je v souladu s § 105 odst. 2 s. ř. s. zastoupen advokátem. Poté Nejvyšší správní soud přezkoumal důvodnost kasační stížnosti dle § 109 odst. 3 a 4 s. ř. s., v mezích jejího rozsahu a uplatněných důvodů.

[10] Kasační stížnost není důvodná.

[11] Z obsahu kasační stížnosti je zřejmé, že stěžovatel napadá rozsudek krajského soudu mimo jiné pro vadu nepřezkoumatelnosti pro nedostatek důvodů [§ 103 odst. 1 písm. d) s. ř. s.]. Nepřezkoumatelnost napadeného rozsudku je přitom vadou tak závažnou, že se jí Nejvyšší správní soud musí podle § 109 odst. 4 s. ř. s. zabývat z úřední povinnosti, tedy i tehdy, pokud by ji stěžovatel sám nenamítal.

[12] Za nepřezkoumatelná pro nedostatek důvodů jsou považována zejména taková rozhodnutí, u nichž není z odůvodnění zřejmé, jakými úvahami se soud řídil při hodnocení skutkových i právních otázek a jakým způsobem se vyrovnal s argumenty účastníků řízení (srov. např. rozsudek NSS ze dne 29. 7. 2004, č. j. 4 As 5/2003-52). Soudy však nemají povinnost reagovat na každou dílčí argumentaci a tu obsáhle vyvrátit. Jejich úkolem je vypořádat se s obsahem a smyslem žalobní argumentace (srov. rozsudek NSS ze dne 3. 4. 2014, č. j. 7 As 126/2013-19). Podstatné je, aby se správní soud ve svém rozhodnutí

pokračování

vypořádal se všemi stěžejními námitkami účastníka řízení, což může v určitých případech konzumovat i vypořádání některých dílčích a souvisejících námitek (rozsudek NSS ze dne 24. 4. 2014, č. j. 7 Afs 85/2013-33).

[13] Nejvyšší správní soud se neztotožnil se stěžovatelem tvrzenou vadou odůvodnění napadeného rozsudku spočívající v pominutí argumentace stěžovatele stran odlišností nyní posuzované věci a případu řešeného zdejším soudem pod č. j. 10 Ads 269/2016-41. Krajský soud se s přílehavostí odkazu žalovaného na rozsudek č. j. 10 Ads 269/2016-41 v bodu 33. napadeného rozsudku ztotožnil, přičemž důvody pro takový závěr řádně vysvětlil. Zejména uvedl, že v odkazovaném případě došlo k přiznání invalidního důchodu zpětně, kdy rovněž nebylo rozhodné, kdy pojištěnec obdržel dávky důchodového pojištění, ale bylo rozhodné, že nároky na obě dávky se časově překrývaly, kdy dle důvodové zprávy k zákonu o zaměstnanosti úprava má zabránit duplicitnímu poskytování prostředků z obou systémů. Jestliže tedy M. P. byla poživatelkou starobního důchodu, správně nebyl stěžovateli poskytnut příspěvek na podporování osob se zdravotním postižením v souladu s § 78a odst. 7 písm. b) zákona o zaměstnanosti. Na tomto závěru nemůže ničeho změnit skutečnost, že krajský soud nereagoval na veškeré namítané odlišnosti posuzovaných případů, neboť podstatu žalobní argumentace krajský soud vypořádal. V této souvislosti zdejší soud připomíná, že krajský soud není povinen reagovat na každou dílčí argumentaci a tu obsáhle vyvrátit (srov. např. rozsudek NSS ze dne 3. 4. 2014, č. j. 7 As 126/2013-19). Jeho úkolem bylo vypořádat se s obsahem a smyslem žalobní argumentace, což se v posuzovaném případě nepochybně stalo.

[14] Klíčovou je pro vyřešení daného sporu otázka, zda má zpětné přiznání starobního důchodu jeho přeměnou z invalidního na starobní ve smyslu § 61a odst. 1 zákona o důchodovém pojištění vliv na posouzení existence vylučovací podmínky dle § 78a odst. 7 písm. b) zákona o zaměstnanosti. Jinými slovy, sporné je, zda stěžovatel neměl nárok na poskytnutí příspěvku na podporu zaměstnávání osob se zdravotním postižením z důvodu existence vylučovací podmínky dle § 78a odst. 7 písm. b) zákona o zaměstnanosti, spočívající v tom, že zaměstnankyni, za kterou příspěvek požadoval, byl zpětně přiznán starobní důchod.

[15] Podle § 78a odst. 1 zákona o zaměstnanosti *zaměstnavateli, se kterým Úřad práce uzavřel dohodu o uznání zaměstnavatele, se poskytuje příspěvek na podporu zaměstnávání osob se zdravotním postižením formou částečné úhrady vynaložených prostředků na mzdy nebo platy a dalších nákladů. Pro poskytování příspěvku je příslušná krajská pobočka Úřadu práce, v jejímž obvodu má sídlo zaměstnavatel, který je právnickou osobou, nebo v jejímž obvodu má bydliště zaměstnavatel, který je fyzickou osobou.*

[16] Podle § 78a odst. 7 písm. b) zákona o zaměstnanosti *příspěvek nelze poskytovat na zaměstnance, který je osobou se zdravotním postižením za kalendářní čtvrtletí, ve kterém byl tento zaměstnanec poživatel starobního důchodu.*

[17] Podle § 61a odst. 1 zákona o důchodovém pojištění *nárok na invalidní důchod zaniká dnem, kterým jeho poživatel dosáhl věku 65 let ; tímto dnem vzniká tomuto poživateli nárok na starobní důchod.*

[18] Nejvyšší správní soud ze správního spisu ověřil, že stěžovatel požádal dne 21. 4. 2020 o příspěvek na podporu zaměstnávání osob se zdravotním postižením na chráněném trhu práce v souladu s § 78a odst. 4 a 5 zákona o zaměstnanosti, a to za první čtvrtletí roku 2020. Výzvou k doložení rozhodných skutečností ze dne 6. 5. 2020, č. j. UPCR-CB-2020/87356-20111702, byl stěžovatel mimo jiné vyzván k doložení dokladu prokazujícího skutečnost, že zaměstnankyně M. P. je osobou se zdravotním postižením. Zároveň úřad práce upozornil stěžovatele, že paní M. P., narozená dne 15. 3. 1955, dosáhla v prvním čtvrtletí roku 2020 věku nároku na starobní důchod, a proto je nutné doložit doklad, že po celé první čtvrtletí roku 2020 nebyla poživatelkou starobního důchodu. Na základě této výzvy stěžovatel v přípisu ze dne 11. 5. 2020 uvedl, že M. P. je na základě posudku ze dne 21. 2. 2020 od 4. 7. 2019 osobou ve druhém stupni invalidity. Z posudku o invaliditě ze dne 21. 2. 2020, č. j. LPS/2019/1646-JM_CSSZ, vyplývá, že M. P. je od 4. 7. 2019 invalidní ve II. stupni. Česká správa sociálního zabezpečení na dotaz úřadu práce přípisem ze dne 25. 3. 2021 sdělila, že invalidní důchod byl paní M. P. přiznán ode dne 4. 7. 2019, a to rozhodnutím ze dne 30. 4. 2020. Rozhodnutím ze dne 9. 7. 2020 byl tento invalidní důchod transformován na starobní důchod. Rozhodnutí nabylo právní moci dne 14. 8. 2020.

[19] Nejvyšší správní soud se ztotožňuje se závěry správních orgánů, jakož i krajského soudu, že v souzené věci byla naplněna podmínka vylučující poskytnutí příspěvku na podporu zaměstnávání osob se zdravotním postižením podle § 78a odst. 7 písm. b) zákona o zaměstnanosti. Správní orgány tak postupovaly správně, pokud stěžovateli tento příspěvek neposkytly. Se stěžovatelem se lze ztotožnit jen potud, že v rozhodném období, tj. prvního čtvrtletí roku 2020, sice nebyl paní M. P. starobní důchod přiznán, nicméně k tomuto přiznání došlo zpětně, a to rozhodnutím České správy sociálního zabezpečení ze dne 9. 7. 2020 (viz vyjádření České správy sociálního zabezpečení ze dne 25. 3. 2021 založené ve správním spisu). Dle posudku Pražské správy sociálního zabezpečení ze dne 21. 2. 2020 byla paní M. P. od 4. 7. 2019 invalidní ve II. stupni, přičemž od téhož data byla poživatelkou invalidního důchodu (viz Oznámení České správy sociálního zabezpečení o výplatě důchodu ze dne 29. 5. 2020 založené ve správním spisu). Na tomto místě Nejvyšší správní soud připomíná, že veřejné listiny potvrzují, že jde o prohlášení orgánu, který listinu vydal, a není-li dokázán opak, i pravdivost toho, co je v nich osvědčeno nebo potvrzeno [§ 53 zákona č. 500/2004 Sb., správního řádu]. K tomu dodává kasační soud ve své judikatuře, že „[u] veřejných listin se uplatňuje vyvratitelná právní domněnka jejich pravosti a správnosti. Při činnosti státních a jiných veřejných orgánů se tedy vychází z předpokladu správnosti těchto listin až do okamžiku, než je prokázán opak“ (rozsudek NSS ze dne 31. 1. 2008, č. j. 5 Afs 5/2007-63). Není tedy pravdou, že by M. P. nebyla ke dni 15. 3. 2020 poživatelkou invalidního důchodu, jak tvrdí stěžovatel, neboť z obsahu správního spisu vyplývá, že M. P. byl přiznán invalidní důchod již od 4. 7. 2019 (viz výše). Z vyjádření České správy sociálního zabezpečení ze dne 25. 3. 2021 pak vyplývá, že rozhodnutím ze dne 9. 7. 2020 byl invalidní důchod M. P. transformován v souladu s § 61a zákona o důchodovém pojištění na důchod starobní. Nárok na starobní důchod jmenované zaměstnankyně přitom vznikl ve smyslu § 61a odst. 1 zákona o důchodovém pojištění ke dni 15. 3. 2020, neboť tohoto dne dosáhla M. P. věku 65 let (jak vyplývá z listin založených ve správním spisu, srov. např. výzva k vyjádření ze dne 2. 6. 2020). Proto je nutné na tuto zaměstnankyni hledět tak, že v rozhodném období, tj. v prvním čtvrtletí roku 2020, byla poživatelkou starobního důchodu dle § 61a zákona o důchodovém pojištění ve spojení s § 78a odst. 7 písm. b) zákona

pokračování

o zaměstnanosti. V tomto směru jsou správné závěry krajského soudu o transformaci invalidního důchodu M. P. na důchod starobní.

[20] Nejvyšší správní soud má za to, že podmínka vylučující poskytnutí příspěvku stěžovateli dle § 78a odst. 7 písm. b) zákona o zaměstnanosti byla v souzené věci naplněna, jak bylo vysvětleno výše. Tvrzení stěžovatele o naplnění podmínek pro přiznání příspěvku na podporu zaměstnávání osob se zdravotním postižením dle § 78a zákona o zaměstnanosti naopak ve světle výše uvedeného nemůže obstát. Na tomto závěru nemůže nic změnit skutečnost, že k přiznání starobního důchodu zaměstnankyni M.P., respektive transformaci invalidního důchodu na důchod starobní ve smyslu § 61a zákona o důchodovém pojištění, došlo až zpětně rozhodnutím ze dne 9. 7. 2020. Jak stěžovatel sám připouští, judikatura správních soudů, a ostatně také sám zákon (srov. např. § 56 zákona o důchodovém pojištění), připouští zpětné účinky rozhodnutí v důchodových věcech (srov. např. rozsudek NSS ze dne 28. 12. 2016, č. j. 3 Ads 279/2015-24). Judikatura, na kterou poukazoval stěžovatel (konkrétně rozsudek Městského soudu v Praze ze dne 15. 11. 2016, č. j. 6 Ad 16/2014-42), se na nyní posuzovaný případ skutečně nevztahuje, jak správně uvedl krajský soud. V odkazované věci totiž šlo o nedoplatek na penále na veřejné zdravotní pojištění, který vznikl po zpětném přiznání starobního důchodu, kdy bylo žádosti o odstranění tvrdosti zákona vyhověno. Proto nemělo k tomuto penále být přihlíženo v rámci řízení o příspěvku na podporu zaměstnávání osob se zdravotním postižením na chráněném pracovním místě. Podle tehdy platné právní úpravy § 78 odst. 4 zákona o zaměstnanosti ve znění účinném do 23. 6. 2014 nemohl být příspěvek přiznán zaměstnavateli, u kterého byl evidován nedoplatek na penále na veřejné zdravotní pojištění. V nyní souzené věci si však stěžovatel mohl ověřit, zda je zaměstnankyně M.P. poživatelkou invalidního důchodu (resp. že o něj v minulosti požádala a dle posudku OSSZ byla od 4. 7. 2019 uznána invalidní), a zda tak nedojde ve smyslu § 61a zákona o důchodovém pojištění k transformaci jejího invalidního důchodu na důchod starobní v den, kdy tato zaměstnankyně dovrší 65 let. Je sice pravdou, že v bodu 33. napadeného rozsudku krajský soud nesprávně spojuje nárok na poskytnutí příspěvku na podporu zaměstnávání osob se zdravotním postižením dle § 78a zákona o zaměstnanosti s pobíráním invalidního důchodu, což ze zákona skutečně neplyne. Nicméně vzhledem ke kontextu celého odůvodnění tato poznámka nemůže způsobit nezákonnost napadeného rozsudku. Krajský soud poukazoval na nesplnění podmínky uznání osoby za invalidní ve smyslu podmínky dle § 78a zákona o zaměstnanosti, přičemž v tomto směru poukazoval na účelovou argumentaci stěžovatele, který v případě skutečnosti, že M. P. byla uznána osobou invalidní ve II. stupni na základě posudku ze dne 21. 2. 2020 zpětně od 4. 7. 2019, zpětný účinek daného posudku nikterak nerozporoval.

[21] Výklad zákona provedený správními orgány a aprobovaný krajským soudem nelze považovat za extenzivní. Ačkoli Nejvyšší správní soud chápe postoj stěžovatele, který neposkytnutí předmětného příspěvku mohl pociťovat negativně a s příspěvkem dopředu počítal, jeho očekávání v tomto směru nebylo opodstatněné. Zákon totiž stanoví jasně, že nelze poskytnout příspěvek na zaměstnance za kalendářní čtvrtletí, ve kterém byl tento zaměstnanec poživatel starobního důchodu, a nepřipouští žádné výjimky. Stěžovatel si mohl a měl být vědom skutečnosti, že M. P. dosáhla v rozhodném období důchodového věku 65 let, a současně toho, že je invalidní ve II. stupni, pročež bude poživatelkou invalidního důchodu. Měl si tak v tomto směru obstarat potřebné informace, zdali se zaměstnankyně nestala poživatelkou starobního důchodu dle § 61a zákona o důchodovém

pojištění. Nejvyšší správní soud v této souvislosti připomíná, že i v tomto případě platí tradiční právní zásada neznalost zákona neomlouvá, i kdyby tedy stěžovatel o vylučující podmínce stanovené v zákoně nevěděl. Současně v duchu zásady *vigilantibus iura scripta sunt* (práva náleží bdělým) bylo na stěžovateli, aby si řádně ověřil, že v případě zaměstnankyně M.P. může existovat okolnost vylučující poskytnutí předmětného příspěvku.

[22] Správní orgány ani krajský soud zákon ani jeho účel nijak nedezinterpretovaly, ani sám stěžovatel nesporeoval, že M. P. v rozhodném období dovršila věk 65 let. Na tom nemůže nic změnit skutečnost, že se stěžovatelem bylo ze strany příslušného úřadu práce komunikováno o otázce dosažení požadovaného věku zaměstnankyně pro přiznání starobního důchodu až v době následující po rozhodném období, neboť jak bylo naznačeno již výše, stěžovatel si relevantních skutečností mohl a měl být vědom, případně si je mohl sám ověřit dotazem u příslušných orgánů, resp. dotyčné zaměstnankyně.

[23] Se stěžovatelem se lze obecně ztotožnit v tom, že účelem příspěvku na podporu zaměstnávání osob se zdravotním postižením na chráněném trhu práce je určitá kompenzace zvýšených nákladů spojených se zaměstnáváním osob se zdravotním postižením. Zaměstnávání osob se zdravotním postižením ve větším měřítku s sebou nepochybně přináší vyšší náklady. Zaměstnavatelům, kteří zaměstnávají osoby se zdravotním postižením, se k určité kompenzaci těchto nákladů poskytuje příspěvek na podporu zaměstnávání osob se zdravotním postižením. Současně však zákonná úprava zakotvuje podmínky, při jejichž naplnění příspěvek zaměstnavateli nenáleží, a to i v případě, že splnil obecné podmínky pro jeho přiznání dle § 78a zákona o zaměstnanosti. Jednou z těchto vylučovacích podmínek je právě skutečnost, že zaměstnaná osoba, v souvislosti s jejímž zaměstnáváním zaměstnavatel příspěvek požaduje, je poživitelem starobního důchodu. Tato právní úprava je opatřením proti účelovému zaměstnávání těch osob se zdravotním postižením, u kterých se zdravotní omezení spojuje s obecným poklesem pracovní schopnosti vyplývajícím z věku (srov. Steinichová, L. a kol. Zákon o zaměstnanosti. Komentář. Praha: Wolters Kluwer, 2010, komentář k § 78, dostupný z právního informačního systému ASPI).

[24] Nejvyšší správní soud uzavírá, legitimní očekávání stěžovatele na poskytnutí předmětného příspěvku nemohlo být založeno. Přesvědčení stěžovatele o jeho nároku na příspěvek za zaměstnávání M. P. v daném období bylo založeno na jeho nedostatečné informovanosti o právní úpravě a skutečnostech rozhodných pro vznik jejího nároku na starobní důchod; všechny potřebné informace v tomto směru ovšem stěžovatel mohl při náležité péči zjistit. Jeho očekávání tak nelze označit za legitimní. Z obdobných důvodů nemohlo být ani rozhodnutí úřadu práce, resp. žalovaného pro stěžovatele jakkoli překvapivé (k zákazu překvapivých rozhodnutí srov. např. rozsudek NSS ze dne 8. 3. 2005, č. j. 3 As 6/2004-105, č. 617/2005 Sb. NSS). Současně nedošlo ani k žádnému porušení právní jistoty stěžovatele, neboť jím deklarovaná důvěra či jistota v poskytnutí příspěvku za zaměstnávání zaměstnankyně M. P. nebyla oprávněná, pokud stěžovatel měl, resp. mohl mít informace o tom, že by v případě této zaměstnankyně dojde k naplnění vylučující podmínky pro poskytnutí příspěvku (viz výše).

IV. Závěr a náklady řízení

pokračování

[25] Uplatněné důvody kasační stížnosti tak nebyly zjištěny, a Nejvyšší správní soud proto kasační stížnost jako nedůvodnou zamítl (§ 110 odst. 1 s. ř. s.).

[26] Současně v souladu s § 120 a § 60 odst. 1 věty první s. ř. s. nepřiznal žádnému z účastníků právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti, neboť stěžovatel v něm neměl úspěch a žalovanému v něm žádné náklady nad rámec jeho běžné úřední činnosti nevznikly.

Poučení: Proti tomuto rozsudku **nejsou** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 28. července 2023

Mgr. Aleš Roztočil
předseda senátu